

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

12. Varię artes in aquis aut per aquas factitataę.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

pollonius, Bassus, Antonius, Philemon, Protolycus, apud Alexandriam, Callixtus & Charisius, apud Corinthum: Iucundianus, in Africa; Palatinus, Maxima virgo, Christina, & alij, sine numero, Christi causa in aquas proiecti, per compendium ad portum caelestem peruenerunt; docueruntque non virtutes tantum, sed etiam beatas mortes posse haberi aquarum occasione.

XII.

Agricola. l. 2.
de effluentib.
de terra Sen. 3.
nat. 49.
Procluf. lib. 2.
c. 3. Vitruui.
lib. 9. cap. 3.

Quod si artes percurrere libeat, quae vel sine aquis nullae sunt; vel ab aquis plurimum iuuantur, in Oceanum quendam historiarum intrabimus. In aquis exercentur artes natandi, piscandi, nauigandi, bellandi, molendi, medendi. Vnicum, de medica vi aquae, apponam exemplum, quo docetur, Apollonium, non alia, quam medica arte, sanauisse adolescentem, quem rabiosus canis momorderat, postquam scilicet is *haustam ex Cydno aquam bibit.* Neque verò canis curacionem neglexit Apollonius, ait eius laudator, sed pro illo sanando, fluium precatus (en simulationem impostoris) in eum coniecit canem. Is verò fluium ingressus, cum in eo natans aliquamdiu moratus esset, in ripa consistens ululauit, quod rabiosi canes facere non consueverunt; & auribus demissis, caudam vibrabat, tanquam & ipse conualuisse se agnosceret. Medicamentum namq; rabiei est aqua, si eam attingere rabiosus audeat. Repertae sunt & aliae artes, aquam in mensa, & è ferculo excitandi, atq; in altum iaculandi, ducendi per ardua montium; adhibendi, per siphones, ad alta incendia, sine scalis, attingenda restinguendaque; enimuerò ad expellendos è fistulis æneis globos, vice ignium: atque ut cæteras omnes prætermittam, illud non silebo, quod Proclus Geloni regi, plures autem, cum Vitruuio, Hieroni tribuerunt; qui tradunt Hieronem, Syracusis, regia potestate auctum; cum, rebus benè gestis, auream coronam, dijs in quodam fano, votiuam constituisset ponere; immani pretio locauisse faciendam, & aurum ad sacoma appendisse redemptori. Is, ad tempus, opus manu factum subtiliter regi approbauit, & ad sacoma pondus corona visus est præstitisse. Posteaquam indicium est factum, dempto auro, tantundem argenti in id coronarium opus admixtum esse. Indignatus Hiero, se contemptum, neq; inueniens quæ ratione, id furtum deprehenderet, rogauit Archimedem, uti in se sumeret sibi de eo cogitationem. Tunc is, cum haberet eius rei curam, casu venit in balneum: ibiq; cum in solium descenderet, animaduertit, quan-

tium

sum corporis sui, in eo, desideret, tantum aqua extra folium effluere, Itaque cum eius rationem explicationis ostendisset, non est moratus, sed exiliuit gaudio, motus de folio, & nudus vadens, domum versus, significabat clara voce, inuenisse, quod quareret. Nam currens identidem Græcè clamabat, εὕρηκα, εὕρηκα. Tunc verò ex eo inuentionis ingressu, duas dicitur fecisse massas aquo pondere, quo etiam fuerat corona, vnâ ex auro, alteram ex argento. Cum ita fecisset, vas amplum, ad summa labra, impleuit AQVA, in quo demisit argenteam massam. Cuius quanta magnitudo in vase depressa est, tantum aqua effluxit. Ita, exempta massa, quantum minus factum fuerat, refudit, sextario mensus, vt eodem modo, quo prius fuerat, ad labra aquaretur. Ita ex eo inuenit, quantum ad certum pondus argenti, certa aqua mensura responderet. Cum id expertus esset, tum auream massam similiter pleno vase demisit, & ea exempta, eadem ratione, mensura addita, inuenit, ex aqua non tantum defluxisse, sed tantum minus, quantum minus magno corpore, eodem pondere auri massa esset, quam argenti. Postea verò, repleto vase, in eadem aqua ipsa corona demissa, inuenit plus aqua defluxisse in argenteam, quam in auream, eodem pondere massam: & ita ex eo, quod plus defluerat aqua in corona, quam in massa, ratiocinatus, deprehendit argenti, in auro missionem, & manifestum furtum redemptoris. Hæc Vitruuius. Alij alia narrant artificia aquarum, in quibus vrinatores, Chymici, Mathematici, & quidquid est hoc hominum genus, ætatem, tempus, ingenium terunt, & vel gloriam, vel famam, vel pecuniam, quærunt. Plura de aquarum mirabilibus lectu iucunda conscripsit Plinius, Frontinus, & Cyrillus Hierosolymitanus. In compendio Socrates, postquam docuit, pretiosa tantum esse, qua rara, coronidis loco, adiecit, rectè tamen dixisse Pindarum, aquam optimam esse, licet vilissimo pretio, addicatur, passimq; habeatur. Atque hoc ipsum est maxime æstimandum: rem tam vtilem, tam iucundam, tam necessariam; tamen passim, & sine vlllo pretio, occurrere; hoc est, sine pretio, esse pretiosam. Atque vt videas esse pretiosam; aquâ cælum potest emi. Hoc ipse significat cæli Conditor, dum ait: *Quicumq; potum dederit vni ex minimis istis calicem aqua frigida, tantum in nomine discipuli, amen dico vobis, non perdet mercedem suam.* Et hoc obijciat, quibus cælum negabit: *Aquam lassò non dedisti. Nemo de vilitate accuset, quod potest esse cælo dignum.*

K 2

Tanta

Plin. l. 2. c. 103.
& lib. 31. ab
initio.

Frontin. li. 1.
de aquzdu-
ctibus. Cyrill.
Hierosolym.
Catech. 3.
Plat. in Eu-
thyd.

Matth. 10. 42.

Iob. 22. 7.